

en eigen groepen zich bevinden in de buurt van de Maasbruggen en zo ver mogelijk naar de Willemsbrug op te dringen.¹

De orders die van kolonel Scharroo uitgingen, hielden in dat men de toegangswegen tot Rotterdam moest afsluiten, de voornaamste openbare gebouwen (de stations, het stadhuis, het postkantoor) onder scherpere bewaking stellen en de noordelijke Maasoever tot bij Schiedam bezetten; gegeven de berichten en geruchten dat de Duitsers zich op allerlei plaatsen om Rotterdam heen bevonden en dat Duitsers en Vijfde Colonnisten in de stad actief optraden, waren dat begrijpelijke reacties, maar er vloeide uit voort dat het gros der Nederlandse militairen defensief ingezet werd en niet, ter herovering van de Maasbruggen, offensief; dat laatste zou, gezien hun zwakke bewapening en het gebrek aan gevechtstraining van de meesten, ook wel moeilijk geweest zijn. Kolonel Scharroo had bovendien een ernstig tekort aan munitie; aanvulling arriveerde eerst 's avonds uit Den Haag, via een omweg over Gouda: de autoweg Den Haag-Rotterdam was immers gedeeltelijk in Duitse handen.

Met dat al kwamen de Duitsers die het noordelijk uiteinde van de Willemsbrug met omgeving bezet hadden (hoofdzakelijk de *Fallschirmjäger* die van Feyenoord opgerukt waren²) in een benarde positie te verkeren. Acties van eenheden van de Koninklijke Marine droegen daar toe bij.

In de ochtendschemering lag voor Hoek van Holland de vijf-en-twintig jaar oude torpedoboot 'Z 5'; het schip bezat twee kanonnen van 7½ cm en vier lichte mitrailleurs. Het kreeg van de marinestaf order om, gevolgd door vijf met lichte machinegeweren bewapende trawler-mijnenvegers, de Nieuwe Waterweg op te varen en de Duitsers op de Maasbruggen aan te vallen; bij Schiedam voegde de enige motortorpedoboot waarover de marine in Nederlandse wateren beschikte, de 'TM 51' (die voor de evacuatie van het prinselijk gezin gereserveerd was) zich bij de 'Z 5' - de 'TM 51' bezat twee mitrailleurs. Beide schepen stevenden onvervaard op de Maasbruggen af; de Duitsers brachten er snel zware mitrailleurs in stelling achter de stenen balustrade van het Prinsenhoofd op de westelijke punt van het Noordereiland; hevige vuurgevechten ontstonden. Daarbij werd de roerganger van de 'Z 5', matroos eerste klasse K. van der Zee, zo ernstig in zijn dijbeen gewond dat men de slagaders met een draagriem van zijn koppel moest afbinden,

'maar van der Zee weigerde, zijn plaats achter het roer te verlaten, ook toen de commandant zei: 'Kerel, ga liggen.' 'Op een gegeven moment', zoals van der Zee later verklaarde, 'werd ik duizelig en heb een stoker die bij het zoeklicht

¹ A.v., p. 66. ² A.v., p. 195.